

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 14.

bb 1. tanácsi lakást csak anyagilag rászorulóknak -
egységesen szabályozták a lakáskiutalások társadalmi
ellenőrzését a fővárosban

i ni/tné-lm zs

1965. október 14.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szabályozta a lakáskiutalások társadalmi ellenőrzésének rendjét. a rendelkezés szerint a tanácsoknál nyilvántartott lakásigényléseket négy kategóriába sorolják. az 1. kategóriába tartoznak az életveszélyes, vagy lakás céljára alkalmatlan helyiségben lakó hérlők és a tartósan fertőző betegek - tbc-ek igényei. a 2. kategóriába a lakással nem rendelkező családokat sorolják, például albérlők, ágybérlők, családtagok, stb. a 3. kategóriába azok tartoznak, akiknek van ugyan lakásuk, de egyéni körülményeiket figyelembevéve, nagyobb lakásra jogosultak. végül a 4. kategóriába annak kérelmét sorolják, aki a jogos igényét meghaladó körülmények között lakik és kisebb lakás kiutalását kéri, vagy két kisebb lakást ajánl fel cserébe egy nagyobbért, illetve akinek van megfelelő otthona, de másik, azonos nagyságú lakáshoz juttatása szociális, egészségügyi, vagy egyéb okból indokolt.

a rendelkezés szerint a tanácsok éves lakásigénykielégítési tervet készítenek, s a lakáselosztási javaslatukat úgy állítják össze, hogy abban túlnyomó részt a 1. kategóriába; 30 százalékban a 2. kategóriába, 10 százalékban pedig a 3. kategóriába tartozók kapjanak helyet. figyelembe veszik továbbá, hogy a kiutalásban részesülők 70 százaléka fizikai, illetve a termelést közvetlenül irányító műszaki dolgozó, 20 százaléka pedig fiatal házaspár legyen. a terv összeállítása során egyébként a lakásügyi osztálynak az életveszélyes körülmények közt lakó családok érdekeit kell elsősorban szem előtt tartania.

/folyt.köv./

2001

bh 1. /tanácsi lakást...1.folyt./-lm

a főváros lakáshelyzetét kedvezőtlenül befolyásoló indokolatlan felvándorlás korlátozására a rendelkezés kimondja: tanácsi rendelkezésű lakás elsősorban olyan budapesti személy részére utalható ki, aki igazolja, hogy megszakítás nélkül legalább öt éve állandóan budapesten lakik, vagy a fővárosban működő állami vállalatnál, szervezetnél, illetőleg társadalmi szervnél öt év óta folyamatos munkaviszonyban áll.

az utasítás felhívja a figyelmet: tanácsi lakást csak olyan igénylő kaphat, aki - az igényjogosultság egyéb feltételein túl - jövedelmi viszonyai alapján arra rászorul, és a szervezeti, társasház, - vagy öröklakás-építkezés anyagi terheit, nem képes vállalni.

a rendelkezés pontosan körülírja a lakáskiutalási eljárást is, eszerint a lakásügyi osztály vezetője az igénylők jegyzékét megküldi az illetékes tanácstagoknak, akik a lakásügyi osztály javaslatát megvizsgálják, megvitatják a lakóbizottságokkal, valamint a helyi társadalmi aktivistákkal, köztük észrevételeiket, esetleg más igénylők besorolására tesznek javaslatot, a tanácstagok észrevételeit társadalmi bizottság vizsgálja felül. a lakáskiutalásra javasoltak jegyzékét évente március 1-ig kell elkészíteni, s a listát 30 napi időtartamra közszemlére teszik. ez idő alatt a javaslattal kapcsolatban bárki észrevételt tehet. a tanácsi végrehajtó bizottságok legkésőbb az adott év május 31-ig kötelesek napirendre tűzni és megtárgyalni a lakásigény-kielégítési tervet.

az éves lakásigény-kielégítési tervből - ha ezt figyelembe vehető körülmények nem indokolják - általában lakásigény nem elégíthető ki mindaddig, amíg a korábbi tervidőszakra előjegyzett családok lakásproblémáit meg nem oldják.

ha a kiutalásban részesülő igénylő a tanács által felajánlott lakást elfogadható ok nélkül visszautasítja, a lakásügyi osztály vezetője javasolhatja a végrehajtó bizottságnak az igénylő nevének törlését a lakáskiutalási tervből.

az utasítás a szervezeti lakásokkal kapcsolatban rámutat: az építésügyi miniszter - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának előterjesztésére - hozzájárult ahhoz, hogy az állami beruházásban 1965-ben és 1966-ban elkészülő szervezeti lakásokhoz a lakásszervezetek tagjait a tanácsoknál külön ebből a célból vezetett nyilvántartás alapján jelöljék ki, a szervezeti lakások elosztására, illetve a szervezeti tagok kijelölésére a tanácsi lakások elosztására érvényes elveket alkalmazzák./mti/

Zselli

-2-

bb.2. működésének 25. évébe lépett a budapesti kórus
1 ol/gk n fm 1965. október 14.

az országos filharmónia és a budapesti kórus a következő hónapokban öt hangversenyt rendez abból az alkalomból, hogy a budapesti kórus az idei hangversenyévadban működésének 25. esztendőjébe lépett. az elmúlt 24 év egyébként megszakítás nélküli folytatása volt az elődök több mint két évtizedes működésének. a napjainkban 140 tagot tömörítő együttes ugyanis a budapesti palestrina kórus /1916/ és a budapesti cecilia kórus /1921/ fúziójából jött létre 1941 őszén, majd 1951-ben magába fogadta a nagy multu /1913-ban szervezett/ budapesti ének- és zenekar egyesület - közismert nevén a Lichtenberg-kórus - együttesét is.

programját, az oratóriumkultúra művelését, épp úgy örökölte az elődöktől, mint karakterét: öntevékeny, tagjait nem az anyagi érdek, hanem az egyszerűség hozta össze és tartja együtt. az előd együttesek nevét számtalan hazai és több külföldi hangverseny tette ismertté itthon és a nagyvilágban, s igazolta Lelkes vezetői, gamauf lászló, harmat artur, berg ottó, bárdos lajos, zsasskovszky józsef, ádám jeno, vaszy viktor és Lichtenberg emil művészi célkitűzéseinek helyességét. a legnagyobb művészeket - köztük medek annát, báthy annát, basilides máriát, székelyhidy ferencet, röstler endrét és kálmán oszkárt állították a legkiválóbb művek előadásának szolgálatába.

a háború a kórus életében is súlyos törést okozott, s a felszabadulás az együttesben is új vérkeringést indított meg. bárdos lajos néhány Lelkes és fáradhatatlan kórustaggal már 1945 elején újra munkába kezdett, és a jelentkező régi, valamint új tagokkal 1945 őszén megkezdődött a rendszeres kórusmunka. a felszabadulás utáni első hangverseny műsora október 14 -én Beethoven „Missa solennis”, -e volt- bárdos lajos vezényletével. bárdos lajos egészségi állapota miatt 1948. szeptember 13-án átadta a művészeti vezetést forrai miklós főiskolai tanárnak. új vezetőjével a kórus 1948 novemberében mutatkozott be a zeneművészeti főiskolán j.s. Bach: Magnificat és Bartók: Cantata profana című művével. az 1952-ben végrehajtott átszervezés következtében megnövekedtek a művészi igények és feladatok, de a kórus együttfejlődött azokkal. elérkezett az ezredik kóruspróba, a századik hangverseny, s ez évben átlépi az együttes a 25. esztendő küszöbét. 565 koncert műsorlapja tanuskodik arról, hogy a klasszikus művek tolmácsolásán kívül számos magyar szerző művét ismertették meg a nyilvánossággal. a kórus élén ott álltak a legjobb magyar karmesterek, s a hazánkban járt sok világhírű karnagy elismerő szavait őrzi a kórus vendégkönyve. az oratóriumok szólószerepeit számos élvonalbeli művésznök töltötte be, kapcsolatuk az elmúlt 24 év alatt jótékony hatást gyakorolt a kórusra.

az évforduló méltó megünneplésére készülődnek a kórustagok, köztük a legfiatalabb, az idén érettségizett Weber Mária és a nála fél évszázaddal idősebb Dóyen, dr. Topolánszky Jenő, aki ezuttal ünnepli kórustagságának 45. évfordulóját./mti/

Zselli

-3-

bb.3. október 18-19: óvodapedagógiai ülészek

i vt/tné n zs

1965. október 14.

mintegy 190 ezer óvodás gondozásának javításáról tanácskoznak a szakemberek október 18-19-én budapesti, az első óvodapedagógiai ülészekon. kétszáz pedagógus, pszichológus tárgyalja meg a 3-6 évesek óvodai és a családon belüli nevelésének összehangolásával kapcsolatos feladatokat. a vitaindító referátumokat földesi klára, a művelődésügyi minisztérium óvodai osztályának vezetője és ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára tartja. a beszámolókat követően 10 előadás hangzik el az óvodapedagógia témaköréből./mti/

..

bb.4. 1849-es börtönképek kerültek elő a celldömölki posta padlásáról

vid/j n fm

1965. október 14.

érdekes emlékekre bukkantak a celldömölki posta padlásán. előkerültek berzsenyi daniel, egyik rokonának, berzsenyi lenárd 1848-as honvédezzredesnek a szabadságharc bukása után az olmtzi börtönben fogolytársairól készített portréi. az 51 képet - köztük az alkotó önarcképét is - a börtönben alkalmi „zsűri” rangsorolta, s a kép hátuljára írta bírálatait.

a képsor 30 legsikerültebb darabját kiállították a berzsenyi-család hajdani lakhelyén, egyházashelyén, ahol ezekben a napokban ünnepségsorozaton emlékeznek berzsenyi danielre./mti/

..

bb.5. a kölni haydn intézet vezetője a magyarországi haydn-gyűjteményről

i fe/sk n fm

1965. október 14.

az országos széchenyi könyvtárban őrzik a világ legnagyobb haydn-kézirat gyűjteményét. a kölni haydn intézet vezetője a nemrégiben megindított új német zenetörténeti folyóirat, a „haydn studien”, első számát a magyarországi gyűjteményről szóló tanulmánnyal kezdte. a német zenetudós ismerteti az 1760-1802 közötti időszakról származó több mint 70 autografiát és hangsúlyozza, hogy a budapesti anyag sokoldalúságát tekintve is tulszárnyalja a világ összes többi haydn-gyűjteményét. az operák, dalok, kórusművek kottakézirataiból illusztrációkat is bemutat a tanulmány, és ismerteti a zeneszerző sopronban őrzött kéziratos hagyatékát is. /mti/

..

Leli

-4-

bb.6. ítélet a városligeti földalatti összeütközés ügyében

i bc/tr n zs

1965. október 14.

a központi kerületi bíróság ítéletet hirdetett a földalatti villamosvasuti szerelvények városligeti összeütközése ügyében. múlt év szeptember 20-án, vasárnap délelőtt egy szerelvény tartózkodott az állatkerti megállóban. a következő szerelvényt buruncz lajos figyelmetlenül vezette, s beleütközött a megállóban veszteglő villamosba. ezután még négy szerelvény indult el a hősök teréről az állatkerti megálló felé. a harmadik szerelvény vezetője, bakos lajos, tilos jelzés ellenére kihajtott a két megálló közötti pályarészbe, majd látva, hogy előtte a kocsik vesztegeinek, megállította a villamost. az utána következő járat az alagút utáni kanyarból kikerülve belecsuszott bakos - féktávolságon belül levő - szerelvényébe. az összeütközéseknél két utas súlyosan, 23 könnyebben megsérült, s a villamoskocsikban 18.500 forint kár keletkezett. burunczon és bakoson kívül felelősség terheli keresztes lajosné és kertész bertalannét, a két állomás peronőrét is, akik - bár tudomást szereztek az első összeütközésről - elmulasztották a további szükséges forgalombiztonsági intézkedések megtételét.

a bíróság mindegyiküket bűnösnek mondta ki foglalkozási szabályok megsértéséből eredő, súlyos testi sértést okozó gondatlan veszélyeztetésben buruncz lajos 8 hónapi szabadságvesztésére, bakos lajos és keresztes lajosné 10-10 hónapi, kertész bertalannét pedig 8 hónapi javító-nevelő munkára ítélte 10, illetve 5 százalékos bércsökkentéssel./mti/

..

bb.7. ötvenezer import szett, hárommillió pár nylon harisnya, a kötöttáru kereskedelem őszi-téli szezonjára

i kf/kf n vg

1965. október 14.

az őszi-téli kötött holmik sztárja az idén is a szett, a kardigán és a pulóver összeállítás. ennél a cikknél már nem a vastag, hanem a vékonyzáru, finom kötés a divat, s ezért a forgalomba kerülő női kötött holmik 70 százaléka ennek az igénynek felel meg. a hazai mennyiséget mintegy 50 000 nyugati import / osztrák, olasz, angol, nyugatnémet/, szettel bővítik. ezek egyrésze már forgalomba került, a többit ezután kapják elsősorban az áruházak és a szaküzletek. újdonságként szarvasbőr elejű mellény és norvég-mintás vastag kötött sportpulóver is érkezik.

az őszi-téli szezonra kielégítő mennyiségben kaptak az üzletek flór és pamut harisnyát, s mintegy 3 millió pár nylon harisnya áll a nők rendelkezésére. a varrásos nylon harisnya készletet az idei vásáron kiáruzták, de mert igény mutatkozik iránta, ezután is gyártja és forgalomba hozza a kereskedelem. az alkalmi nylon harisnyákon kívül nagymennyiségű krepp és agilon harisnya került az üzletekbe. forgalomba került mintegy 40 000 pár mintás, csipke harisnya, s kísérletképpen mintás harisnyanadrág is. jóllehet ez a mennyiség elenyésző az egyéb nylonharisnyákhoz képest, bizonyára elegendő lesz, hiszen a szakemberek szerint tömegcikké nem válik. annál inkább nem, mert külföldön, ahonnan jött, tisztavirágéletű volt. a szezonban a férfiak sem panaszkodhatnak. két év óta először a negyedik negyedére elegendő mennyiségben került az üzletekbe krepp bokafix férfi-zokni./mti/

..

Leli

-5-

bb.8. januártól kötelező a fejvédő sisak és az acélbetétes bakancs viselése az ém építő- és építőanyagiparának veszélyes munkahelyein - megkezdik az alkoholszondás vizsgálatokat is

i sb/lk-lm vg

1965. október 14.

az építésügyi minisztérium vállalatainak munkahelyein évente csaknem kétezer balesetet okoznak a magasból lezuhanó szerszámok és különböző anyagok. az esetek tulnyomó többségében a dolgozók lábán és fején üt sebet a leeső tárgy. különösen veszélyesek a fejsérülések. a baleseti statisztika szerint évente öt-hat építő- és építőanyagipari dolgozó veszti életét fejsérülés következtében. ezért néhány ém vállalat saját kezdeményezésére már ellátta műanyag fejvédő sisakkal a legveszélyesebb munkakörben dolgozó munkásokat. a sisakok szélesebb körű felhasználására viszont a korábbi beszerzési nehézségek miatt csak most kerülhet sor.

az építésügyi minisztérium az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetével egyetértésben új rendelkezést dolgozott ki, amelynek megfelelően 1966 január 1-től kezdve a veszélyes munkahelyeken már kötelező a műanyag fejvédő sisak és az acélbetétes bakancs viselése. ugyanebben a rendelkezésben előírják, hogy meg kell kezdeni az alkoholszondás vizsgálatokat is. elsősorban a gépjárművezetőket, a gépkezelőket és a magasban dolgozókat kell alávetni az alkoholszondás vizsgálatnak, mert ezekben és a hasonló munkakörökben az alkoholos befolyásoltság nemcsak maguk, hanem mások testi épségét is veszélyezteti. természetesen egyetlen munkást sem engednek dolgozni, ha bebizonyosodik, hogy munkakezdés előtt vagy munkaidőben alkoholt fogyasztott. ezenkívül a munkától ittasság miatt eltiltott dolgozót fegyelmi úton is felelősségre vonják.

az új rendelkezés alapján a vállalatok közvetlen irányító hatóságai és a szilikátipari nagyvállalatok vezérigazgatói határozzák meg, melyik munkakörben és milyen sorrendben térjenek át az új munkavédelmi eszközök felhasználására. a hozzávetőleges számítások szerint a következő két évben több mint ötvétezer dolgozó kap fejvédő sisakot és ugyancsak több tízezer munkásnak kell viselni majd az acélbetétes bakancsot. /mti/

--

8.25/a 10.10.1

- 6 -

Kla

bb.9. tengeri kagylókkal, rákokkal, őskori kőületekkel gazdagodott a szegedi egyetem állatrendszertani gyűjteménye

vid/kz/sk n cz

1965. október 14.

dr. kolosváry gábor, a szegedi józsef attila tudományegyetem állatrendszertani intézetének professzora háromhetes tanulmányutat tett Lengyelországban. kutató és gyűjtő útján 6000 kilométert tett meg. bejárta a lengyel tátrát és a balti-tenger partjait. az intézet gyűjteményét -, amelyet a délföldi iskolák tanulócsoportjai rendszeresen látogatnak - most értékes tudományos anyaggal gazdagította. a wieliczka-i sóbányából miocén korból származó korrallokat gyűjtött. ezenkívül különböző mészkő-hegységekben triász-, jura- és paleocén korszaki kőületeket talált. kapcsolatot épített ki a poznańi muzeummal, amelynek állatkerje is van. a lengyel muzeum egyik osztályigazgatóját meghívta szegedre, s - a tervek szerint - a későbbiek során a szegedi és a poznańi intézmények között tudományos anyagok cseréjére is sor kerül. /mti/

--

bb.11. világirodalmi szabadegyetem szekszárdon

vid/j n fm

1965. október 14.

szekszárdon - október második felétől kezdve a jövő év májusáig - irodalmi szabadegyetemet rendez a tit tolna megyei szervezete és a megyei tanács művelődésügyi osztálya. a szabadegyetemen a világ irodalmának mai áramlatairól, a szovjet irodalom új törekvéseiről tartanak előadásokat neves írók, irodalomtörténészek. /mti/

--

bb.12. „gyűjtik,, a gin zamatát

vid/kz/sk n cz

1965. október 14.

a kiskunság nagykiterjedésű borókásaiban - főleg a bugaci erdészet területén - megkezdtek a borókamag gyűjtését. az illatos bogyókból az idén 34-35 vagonnal vásárolnak fel, s ennek jelentős részét exportálják. ebből készül többek között a gin izesítője is. /mti/

8.15/-n 9-10

-7-

Kla

bb.10. mérleg a mérlegexport

1 sz/tné-lm vg

1965. október 14.

bár a mérleggyártás 60 éves multra tekint vissza hazánkban, a termelő kapacitás jó részét hosszú időn át a hazai igények kielégítésére kellett fordítani és csak 1960-ban kezdette meg a nikex a nagyobbarányú exportot. a magyar gyártmányú mérlegeket a szovjetunió és jugoszlávián kívül elsősorban a közel-kelet országai vásárolják.

jugoszláviában például harmadik éve kifogástalanul működik 50 magyar gyártmányú vasuti hidmérleg, amelyek közül 47 öt tonnás, három pedig 100 tonnás. az egyesült arab köztársaságból a közelmúltban 15 darab két tonnás raktári mérlegre kapott megrendelést a vállalat. a szovjetunió külkereskedelmének képviselőivel jelenleg 11 darab 50 tonnás az autórakományok súlyának ellenőrzésére is alkalmas közuti hidmérleg szállításiáról tárgyalnak a nikex megbízottai.

az exportlistán négy fő gyártmánycsoport szerepel: kereskedelmi, ipari, és ugynevezett speciális mérleg, továbbá vasuti, illetve közuti hidmérleg. a különleges gyártmányok között található például a csillémérleg, amely a bányákból kijövő, illetve az erőművekbe bekerülő szén mennyiségét és a csillék számát is teljesen automatikusan „menetközben” regisztrálja. a malomiparban és a vegyiparban is jól alkalmazható az elektromechanikus megoldású fotocella segítségével ellenőrizhető zsákadagoló mérleg. egy másik típus, a körszámlapos boranyag mérleg az üvegyárakban és más üzemekben, a megadott recepturák alapján automatikusan adagolja a különböző anyagokat. a vállalat új exportcikkek között található az élelmiszer csomagolására alkalmas automata kiszerező mérleg is.

azoknak az országoknak a műszeripara, amelyek mérleggyártással is foglalkoznak, most bizonyos gyártmányszakosítást készítenek elő. magyarországnak továbbra is a kereskedelmi és ipari mérlegek gyártása lesz a „profilja”, a nikex évről-évre mind nagyobb megrendeléseket kap és várhatóan a gyártmányszakosítás további exportnövekedésre is alkalmas ad./mti/

B. 30/a 9-Pnc

- 8 -

Mka

bb.13. acél helyett gyémánt keménységű anyag

vid/lk n ki

1965. október 14.

az ózdi finomhengermű tolókemencében a izzításra, majd hengerlésre váró anyagokat ugynevezett fenékbugákra helyezik. ezek az acélbugák a nagy hőmérséklet hatására hamar, általában hét-tíz nap alatt elhasználódnak, megolvadnak és rátapadnak a kemence aljára levő téglákra. eltávolításuk rendkívül nehéz és fáradságos munkával jár. ivócs László, Lőcsei Béla és Valenta Kálmán mérnökök alumínium-oxid tartalmú fenéklapot készítettek. ennek keménysége közel áll a gyémántéhoz, kopás- és hőállóága igen nagy. két kemencénél már hosszabb ideje ezt az új ömlesztett tűzálló anyagot használják. a tapasztalatok igen kedvezők, tartósságuk az előzetes számítás szerint eléri a két-három évet is. folyamatosan a többi kemencénél is rátérnek ezek alkalmazására. az új tűzállóanyag használatával évente egy-egy kemencénél mintegy kétezer órai nehéz fizikai munkát mentesülnek a dolgozók és növekszik a termelékenység is./mti/

..

bb.14. vijjogó „fellegek”, a sumonyi nagytó felett

vid/kz /sk n cz

1965. október 14.

dél-dunántul legnagyobb halastaván - a több mint háromszáz holdas sumonyi tavon - megkezdődött az őszi lehalászás. az eddig kihalt csendes víz egyszeriben megtelt zsákmányra éhes madarakkal. a halászok az elmúlt hetekben mindössze 30-40 sirályt figyeltek meg a sumonyi nádasokban. a lehalászás előtt két nappal azonban valósággal „berobbantak”, a tóra a sirálycsapatok. a gazdag zsákmány hírére továbbított „titkos távirójuk”, azóta is szünet nélkül üzemben van, s szinte óránként tovább gyarapodik az orvhalászok száma. a halászok becslése szerint jelenleg már 4000-5000 sirály vadászik a vizeken. a kívülállóknak megragadóan szép képek a halászok távolról sem örülnek. számításuk szerint legalább 100.000 négy-öt dekás halivadékot rabolnak el, s ezzel hozzávetőlegesen 70.000 forintos kárt okoznak a tógazdaságnak. a védekezés, mivel a falánk madarak bármilyen riasztási formát hamar megszoknak, szinte lehetetlen./mti/

..

bb.18. rekordtermést hozta a rétközi káposztások - üzemen a savanyítók

vid/kz/sk n cz

1965. október 14.

szabolcs-szatmár megye híres káposztatermő vidékén - a rétközben - megkezdtek a betakarítást. a termés rekordszínvonalat az egész vetésterületre számítva eléri a holdankinti 150 mázsát, helyenkint - például a kéki buzakalász termelőszövetkezetben - pedig nem kevesebb, mint 300 mázsát gyűjtenek be holdankint. a földművelőszövetkezetek megyei értékesítő központjának tartósító üzeme teljes kapacitással dolgozik, s már ezideig 140 vagon káposztát vett át a vidék termelőitől. valamennyi hordóban van már, s a téli időszakban kerül forgalomba./mti/

..

B. 35/a 9-Pnc

- 9 -

Mka

bb 15. könyvmuzeum kecskeméten - befejezték a kecskeméti református könyvtár rendezését

vid j-lm fm

1965. október 14.

a nagy-hírű kecskeméti református könyvtárat hosszú évtizedek után ismét átrendezték. 54 000 kötet könyvet vettek számba. a rendszerezés után külön helyet kaptak a muzeális értékű irodalmi alkotások. közöttük számos olyan alkotás van, amelyek egyedülálló példányok. egy részük 1500-tól 1711-ig megjelent magyar vonatkozású könyv. Legértékesebb a szilveszter-biblia, amelyet erdősi szilveszter-jános magyar protestáns reformátor 1541-ben sárváron jelentetett meg. a könyv teljesen ép, értékes fametszetek díszítik. a legnagyobb könyvek egyike - rézveretes díszítéssel - keserű dayka jános és geleji katona istván 1636-ban nyomdai uton előállított első kottás énekeskönyve: az „öreg graduál”, a könyvmuzeumban kapott helyet ambrossi caletini hatalmas rézveretes, kapcsos szótára is, amely latin, német, héber, olasz, francia, angol, belga, görög, spanyol, lengyel és magyar szavakat tartalmaz.

a könyvtár rendezésének befejezésével megkezdődött a könyvkölcsönzés. a muzeális értékű könyveket azonban csak helyszínen tanulmányozhatják az érdeklődők. az irodalombarátok számára sok érdekességet rejt a könyvtár levéltára is, amelynek rendezését még nem fejezték be. az értékes iratok közül már előkerült rákóczi ferenc védlevele, amelyet a fejedelem 1710-ben küldött kecskemétre egy református lelkésznek. a levéltárban őrzik kossuth pesti hírlapjának több számát./mti/

bb 16. új „illatos földek”, szabolicsban

vid kz/sk-lm -cz

1965. október 14.

szabolcs-szatmár megyében újabb 150 holddal nőnek az „illatos földek”, a felső-tisza táján, ahol több évtizedes hagyománya van már a borsmenta termesztésnek és az öntözés lehetőségei is megvannak, valóságos „illatos telepeket”, létesítenek a mezőgazdasági nagyüzemek. az ibrányi petőfi termelőszövetkezet 10-ről 30 holdra, a hunyadi 50-ről 80-ra növeli a menta területet. megkezdte a gyógynövény termesztését számos rétközi mezőgazdasági nagyüzem is. jövőre e területen is több, mint félezer holdon gondozzák az illatos növényeket és a számítások szerint husz vagonnal értékesítenek. a gyógynövénytermesztés területének növelése lehetővé teszi, hogy a nagyhalászi feldolgozó üzem az eddigieknél több munkaerőt foglalkoztasson, s megszűnjék a környéken a munkásvándorlás./mti/

9.07/a 942mc

- 10 -

bb.17. „főpróban”, a szabadtéri építkezések viharálló festékei

vid/tné n bs

1965. október 14.

az utóbbi években a hazai építkezéseken is egyre gyakrabban helyeznek el a szabadban gépi berendezéseket, amelyeket rozsdá elleni védelemül különleges festékekkel vonnak be.

a veszprémi nehézipari kutató intézet mérnökei a legmegfelelőbb bevonatok kiválasztására az ország nyolc különböző klímájú vidékén kezdték meg a számításba jöhető festékek szakmai ellenőrzését. a szakemberek a legmoshatóbb körülményeknek teszik ki a bevonatokat és műszeres ellenőrzéssel állapítják meg, melyik állta legjobban a korrózió „ostromát”,

a különböző klímájú vidékeken másképpen viselkednek a vegyi anyagok. például kecskemét környékén az erős ultraibolya sugárzásra kell tekintettel lenni, míg szombathely környékén a sok csapadékra. a vegyész-mérnökök a festék „főpróban”, több ezernyi mintalemezt tartanak megfigyelés alatt és ellenőrzésképpen külföldi védőanyagokat is megfigyelnek. külön ügyelnek arra is, hogy a termelési költségek szempontjából legelőnyösebb festékeket válasszák ki a szabadtéri építkezésekre./mti/

bb.19. sok hasznos javaslat a komárom megyei nőtanácsok járási, városi küldötttervezetein

vid/ j n fm

196. október 14.

a komárom megyei nőtanácsok járási, városi küldötttervezetein 130 asszonyt és lányt választottak küldöttként a megyei tanácskozásra. „utavalóként”, sok hasznos javaslatot tettek a nőmozgalom továbbfejlesztésére, a nők munkájának megkönnyítésére. sok szó esett a családvédelemről. szigorúbb intézkedéseket kértek az alkoholelvonó-kurára javasoltak utókezelésére. elismeréssel beszéltek a bölcsődék, óvodák egészségügyi helyzetének javulásáról, a jól bevált gyermek körzeti szakorvosi rendelőről. a kevés bölcsődei férőhely azonban sok gondot okoz az édesanyáknak. többen javasolták, hogy társadalmi összefogással javítsák a bejáró iskolások utazási körülményeit.

a jól bevált módszerek széleskörű elterjesztését szorgalmazták a nők műveltségének gyarapítására. az üzemi nőbizottságok képviselői arról számoltak be, hogy a termelésben dolgozó asszonyok és lányok nem egyszer a férfiaknál is jobb eredményeket érnek el a versenymozgalomban. a tsz asszonyok elmondták, hogy sikeresen teljesítik a kongresszus tiszteletére tett felajánlásukat. a császári, a szőnyi, az ácsi és a nagyigmándi női szocialista brigádok maradéktalanul eleget tettek szocialista szerződésben vállalt kötelezettségeiknek./mti/

9.10/a 942mc

- 11 -

bb.20. tízmillió ügy - negyedórás várakozás - megalapozott döntések - a tanácsí ügyintézés a számok tükrében

1 di/gk-tm zs

1965. október 14.

több mint tízmillió kérelemmel és beadvánnyal foglalkoznak évente hazánkban a tanácsok, s a különböző vizsgálatok tapasztalatai szerint az esetek túlnyomó többségében közmegelegedésre intézik a lakosság ügyes-bajos dolgait. a statisztikákból kiderül, hogy a tanácsok elé terjesztett ügyek 94 százaléka már az első fokon lezárult. az ügyfelek a döntéseknek, határozatoknak mindössze 6 százaléka ellen nyújtanak be különböző indokolással fellebbezést, s csupán az összes ügyek 3 százalékánál, a fellebbezések felénél kell az eredeti döntést megváltoztatni.

érdekes képet mutat az akták „átfutási”, idejének alakulása is. az eötvös Loránd tudományegyetem statisztikai tanszékének munkatársai a székesfehérvári városi tanácsnál szerzett tapasztalataik alapján megállapították, hogy az ügyek 50 százalékát egy héten belül elintézik, a beadványok, kérelmek 30 százalékánál valamivel több, mint két hét alatt születik meg a döntés, s csupán az esetek 20 százalékánál tart ennél is hosszabb ideig az ügy kivizsgálása, elbírálása.

figyelemre méltó tapasztalatokat hozott a szakembereknek egy másik vizsgálata is. budapesten a 8., pécsen a 3. kerületben, ezenkívül a somogy megyei, a kaposvári városi, a siófoki járási és községi, valamint a teleki, a köröshelyi és nagycsepelyi községi tanácsnál négy azonos napon figyelemmel kísérték a fogadóórák forgalmát. a kilenc tanácsnál, a vizsgált időszakban több mint hétezeren jártak ügyes-bajos dolgaikkal. az irodákba bekopogatók egyharmada csupán tájékoztatást, felvilágosítást kért, ami arra utal, hogy sokan nem ismerik kellőképpen az eljárási szabályokat, illetve biztosabbnak látják, ha személyesen kérdeznék meg valamit, mintíra levélben, vagy telefonon érdeklődnek. hasonló okból több mint ezren személyesen vitték be írásos kérelmüket, beadványukat a tanácsokhoz.

az ügyfelek 84 százaléka negyed órát sem várakozott, 3 százaléka azonban több mint egy óráig késedelemmel került sorra. a kérdőívek feldolgozása után az is kiderült, hogy a felek csaknem 95 százaléka kifogástalannak találta az ügyintézt, s mindössze 1.6 százaléka találta udvariatlannak a kérelmével, beadványával foglalkozó tanácsí dolgozót. /mti/

9.20/a 9.15hc

- 12 -

bb.21. beváltak a Legyező-koronák

vid/kz/sk n cz

1965. október 14.

a duna-tisza-közi mezőgazdasági kísérleti intézet kutatói több év óta kísérleteznek a nagyüzemeknek megfelelő metszési eljárások kialakításával. az idén termőre forduló gyümölcsösökben hatféléképpen metszett fák hozamait és kezelési költségeit tanulmányozták. megállapításaik szerint a körkörös kialakított termőkoronák eltérébélyesedésük miatt az üzemi gyümölcsösökben nem különösképpen előnyösek, mert akadályozzák a talaj sorközi művelését, s a növényvédelmi munkákat. az üzemekben legelőnyösebben alkalmazható koronatípusnak a legyező-formájú ígérkezik. ez, mivel a termőágait hosszanti irányban hagyják meg, biztosítja a gépek zavartalan munkáját, egyszerűsíti a betakarítást, s a kezelési költsége is lényegesen olcsóbb, mint az egyéb formákban metszett fáké. az új metszési módszert a közeljövőben bemutatják a gyümölcstermelő állami és szövetkezeti gazdaságok szakembereinek. /mti/

..

bb.22. üzemképes állapotban ünnepli fennállásának 130. évfordulóját a szarvasi szárazmalom

vid/j n fm

1965. október 14.

a szarvasi lövontatású szárazmalom jövőre lesz 130 esztendő. a hatalmas, fából készült fogaskerekek, tartályok, garatok ma is épek. a falu idős emberei sokat mesélnek arról, hogy messze földön híres volt finom örleményeiről a szarvasi malom, amelynek ma is sok a látogatója. a műemlékké nyilvánított szárazmalom a 130. évfordulóra teljesen felújítják, s a jubileumon - és később is - üzem közben láthatják az érdeklődők. /mti/

..

bb.24. fiatal műszakiak klubja a salgótarjáni acélárugyárban

vid/lk n ki

1965. október 14.

kétszáz fiatal technikus, ötven mérnök és tíz közgazdász dolgozik már a salgótarjáni acélárugyárban, s ezek legtöbbször a kisznek is tagja. e nagyszámú fiatal szakember műszaki továbbképzésére a gyár kisz bizottsága műszaki klubot szervezett, amelynek pátronálására a kohó- és gépipari minisztérium műszaki tudományos tájékoztató intézetét kérte fel. a kgm tudományos intézetének dolgozói szívesen vállalták a feladatot és már egy sor műszaki filmet ajánlottak fel a salgótarjáni fiatal műszakiak tudományos továbbképzéséhez. /mti/

..

9:30/a 9.15hc

- 13 -

bb 23. háromszorosára növelik a konzervgyártó gépsorok teljesítményét

i sl/sk-lm vg

1965. október 14.

a magyar ipar egyik kelendő exportcikke, a konzervgyártó gépsor, amely a feldolgozandó áruk osztályozásától és tisztításától, a konzervesüveg vagy doboz lezárásáig és címkézéséig mindent elvégez. a konzervgyártó automaták négy-hétmillió üveg zöldség-és gyümölcsfélét bírnak feldolgozni évente.

a követelmények az utóbbi időben világszerte lényegesen megnövekedtek, a gépsorok említett teljesítménye most már nem kielégítő. nemrég szovjet gazdasági küldöttség járt hazánkban, amely közölte, hogy az azerbajdzsani Lenkoranban új konzervgyárat kívánnak létesíteni, ehhez olyan gépeket szeretnének vásárolni Magyarországtól, amelyeknek teljesítménye legalább háromszor akkora, mint a régi gépsoroké. a kgm általános gépipari igazgatósága megbízást adott az illetékes vállalatoknak, hogy már a kereskedelmi tárgyalások lebonyolítása előtt dolgozzák ki az új gépsor elvi rajzait, s készüljenek fel a megnövekedett feladatokra. ez lesz a konzervgyártó automata sor kilencedik változata, amelyet újabb részegységekkel egészítenek ki, s évente 12-21 millió üveg konzerv gyártására lesz alkalmas. erre az új berendezésre abban az esetben is szükség lenne, ha a konkrét kívánság most nem hangzott volna el, mert a magyar ipar csak ilyen korszerű gépekkel maradhat versenyben a világpiacra. a magyar szakemberek egyébként éppen most tárgyalnak a szovjet külkereskedelmi szervekkel az új gépsorok szállításáról, s minden jel arra mutat, hogy még az év vége előtt létrejön a megállapodás./mti/

--

bb 24. 320 közlekedési úttörő szolnok megye forgalmas utvonalaiban

vid tné-lm fm

1965. október 14.

szolnok megye forgalmas utvonalaiban harminc csoport 320 közlekedési úttörője teljesít szolgálatot. az úttörők első sorban alsóbb osztályos iskolatársaik testi épségére vigyáznak. már reggel hét órakor szolgálatba lépnek az iskolák környékén, a gyalogos átkelőhelyeken és tárcsával a kezükben kísérik át az uttesten a náluk is apróbb emberkéket. eddig főként a megye nagyobb városaiban, szolnokon, jászberényben, karcagyon és az országos főutvonal mellett a községekben működtek közlekedési úttörők. most azokban a községekben is megszervezik a csoportokat, amelyeket másod-, harmadrendű utvonalak kereszteznek. jelenleg 16 csoportnak tartanak előadásokat a kresz-ből. sikeres vizsga után az év végén ezek is szolgálatba lépnek./mti/

--

9.40/a

- 14 -

Me

bb.24. rozsvetés új módszerrel

vid/kz/sk n cz

1965. október 14.

a homoktalajokon gazdálkodó szabolicszatzmár megyei közös gazdaságoknak régi problémája volt, hogy viszonylag sok rozsvetőmagot kellett használniok. a jai ödön, a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet kutatója az idén adta a nyírségi rozstermesztők kezébe a már üzemi kísérletekben kipróbált és bevált módszert, melynek alkalmazásával a szélhordta homokbuckákon sem kell gyéribben a mag, mint a tápanyagban gazdagabb földeken. módszerének lényege az, hogy a gondosan előkészített talajt meghengerezik, s a magot az ilyen módon elkészített sima földre vetik, azután magtakaróval boronálják, majd újra hengerezik. eközben gyakorlatilag az történik, hogy a laza föld a maghoz tömörödik, s ezért két héttel korábban csirázik, erőteljesebben fejlődik. az új vetési módszert egy gyors talajjavítási eljárással is kiegészítették. a két együttes alkalmazásával az olyan sivár földeken, amelyek korábban ugyyszólván csak a vetőmagot adták vissza, 7-8 mázsa rozsvetést termelnek holdankint. az újszerű vetést és a gyors talajjavítást az idén már a megye sok szövetkezeti gazdasága alkalmazta: együttesen körülbelül 50.000 holdon vetették el ilyen módon a rozsvetést./mti/

--

bb.26. tejporon élnek a borjak

vid/kz/sk n cz

1965. október 14.

vas megye 11 termelőszövetkezetében dusított tejporral táplálják a borjakat. a tapasztalatok rendkívül kedvezőek. a tejporral, illetve a tejporból készült tejjel itatott borjak közül egyetlen egy sem hullott el, megszűntek az állatok gyomor- és bélbántalmái. számottevően csökkent a takarmányozási költség is: a 11 közös gazdaság átlagában 13,79 forint egy-egy kiló súlygyarapodáshoz felhasznált takarmány értéke, 4-6 forinttal kevesebbe, mint a tejpor használata előtt. fontos előnye a tejporos borjunevelésnek, hogy nagymennyiségű teljes tej szabadul fel közfogyasztású célokra. a vassurányi magyar-szovjet barátság termelőszövetkezet például az elmúlt két hónapban csaknem 9000 literrel, a gencsapáti hunyadi termelőszövetkezet pedig megközelítően 7000 literrel több tejet adott el az államnak, mint a megelőző két hónapban, amikor még teljes tejet itattak a borjakkal./mti/

--

9.50/a

- 15 -

Me

bb 28. „szüretelő szánok,, a balatonboglári állami gazdaságban

vid kz/sk-lm -cz

1965. október 14.

a szüret a nehéz munkák közé tartozik. az egésznapos hajlongás, s főképpen a szőlőfürtöktől mind nehezebb ládák folytonos odébb rakása alaposan fárasztó. légl ottó, a balatonboglári állami gazdaság területvezető kertészének újítása érdekes módon - „szüretelő szánok,, szerkesztésével-könnyítette meg a szüretelők munkáját. a szüretes ládákat alumíniumcsövekből készült szánokra helyezte, s ezt a szüretesek a sorok közt viszonylag könnyen huzzák maguk után. ha a ládájuk megtelt, a közbeeső rakodókon gépkocsira rakják, s elszállítják./mti/

..-

bb 29. bostai józsef lőmester 10 millió tonna bazaltja

vid lk-lm ki

1965. október 14.

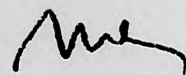
a veszprém megyei kőbánya vállalat uzsai üzemében ritka eseményt ünnepel bostai józsef lőmester, aki több mint harminc éve megszakítás nélkül dolgozik a balatonfelvidék bazalt-hegyein. az irányításával lefejtett kő mennyisége a legutóbbi nagyrobbantással elérte a 10 millió tonnát.

a lőmester életutja hűen jelzi a hazai bazaltbányászat rohamos fejlődését. évtizedekkel ezelőtt még csak néhány kilónyi robbantóanyaggal, szakaszonként darabolták fel a bazaltfalat és kézi erővel rakták a szállítójárműre a kőtömböket. bostai józsef volt a korszerűsített, az úgynevezett nagyrobbantási eljárás legmeggyőződésebb híve. jelenleg is ezt a módszert alkalmazzák - teljes sikerrel. a hegyoldalon nagyobb „t,,-alaku vágatrendszert mélyítenek, amelyben harminc-negyven mázsányi paxitot helyeznek el. a lőszert egyszerre robbantják fel és ilyenkor szinte az egész hegység megmozdul. nem egyszer ötvenezer tonnányi kő zudul a bányaudvarra, ahol korszerű rakodógépek várják az utépités nélkülözhetetlen anyagát./mti/

..-

9.55/a 90

- 16 -

bb 30. sok a hal, sok az orvhalász

vid kz/sk-lm -cz

1965. október 14.

a vizekben gazdag kisalföldön - a rába, a rábca, a répce és a kis-duna medrében - régen nem tapasztalt mennyiségű ponty- és csukaivadék található. sok a fogásra érett hal is. a halakkal együtt azonban megsaporodott az orvhalászok és orvhorgászok száma is. a megyében az idén már 200 orvhalász és orvhorgász ellen folytattak le szabálysértési eljárást és együttesen 40 000 forint bírság fizetésére kötelezték őket. a büntetések sajnos nem vették el a kedvüket, sőt a tapasztalat szerint az utóbbi időben már nemcsak saját szükségletükre fogtak, hanem a piacokon is árulták az orvul kifogott halakat. az ellenőrzést az egész megyében megszigorították, s jelenleg is 100 személy ellen folyik szabálysértési eljárás./mti/

..-

bb 31. a címzett: azeozin városa

vid lk-lm ki

1965. október 14.

szokatlan címzésű levelet bocsátott útjára augusztus derekán az északamerikai bedfordból mr. wayne harbour. a postásoknak a borítékra ragasztott, képpel illusztrált újságkivágás adott utmutatást. így jutott a levél rendeltetési helyére, pécsre, az eozin városába. mr. wayne harbour ugyanis az atlantic news telegraphban arról olvasott, hogy magyarország egyik városában különleges porcelánból készült szökőkút működik. ennek igaz voltáról akart meggyőződni. a pécsi dzsámi és a zsolnay-kút képe alapján a levelet a városi idegenforgalmi hivatalnak kézbesítették, amely már utnak is indította a cikk hitelességét bizonyító válaszát. az amerikai lap csak abban tévedett, hogy a híres pécsi építmény nem szökőkút, hanem diszkút. a levélhez mellékeltek egy pécsről szóló, angol nyelvű füzetet, amelyben a diszkút is látható./mti/

..-

bb 33. előadások egy-egy korszak társadalmi fejlődéséről, gazdasági és kulturális életéről borsod megyében

vid tné-lm fm

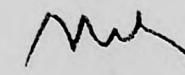
1965. október 14.

borsod megyében a falusi dolgozók általános műveltségének emelésére és világnézetük formálására figyelemre méltó kezdeményezés született. a tanács művelődésügyi osztálya a tit-tel közösen elhatározta, hogy az idén kísérletképpen két községben „ a feudalizmustól napjainkig,, címmel 12 előadásból álló sorozatot indít. az előadásokon kiváló szakemberek tolmácsolásában ismerkedhetnek meg a dolgozók a különböző korszakok történetével, társadalmi fejlődésével, gazdasági és kulturális életével. az adott korszak neves íróinak és költőinek munkáiból részleteket olvasnak fel, művészeinek alkotásait pedig fényképeken és reprodukciókon mutatják be. az idej előadássorozat tapasztalati alapján jövőre 40 borsodi községben vezetik be ezt az új ismeretterjesztési formát./mti/

..-

9.58/a 103210c

- 17 -

bb. 34. a műszaki színvonallal együtt növekszik a szakképzett-ség - már nem dolgoznak betanított munkások a szegedi textil-kombinátban

vid/lk/a/ki

1965. október 14.

félmilliárd forint értékű rekonstrukció eredményeként tíz országból vásárolt modern textilipari gépek, berendezések kerültek a szegedi textilkombinátba. az üzemben a magas műszaki színvonallal együtt a szakképzettség színvonalát is emelték.

jelenleg például olyan követelmények hárulnak a dolgozókra, mint az elektronikus vezérlésű nyújtó és előfonó gépek kezelése. ugyancsak elektronikus, illetve fotocellás vezérlésűek az erezőgépek, ezek menet közben korrigálják az erezőanyag-koncentrációt, nem kis műszaki felkészültséget kíván egyszerre husz automata szövőgép, vagy az automatikus vezérlésű anyagmozgató berendezések kezelése sem. az esetleges géphibák felderítése, az erre szolgáló elektronikus műszeres családok kezelése pedig szinte az orvosi diagnosztikához hasonló feladatokat ró a dolgozókra.

ezért nagy gondot fordítanak az üzemben a munkások továbbképzésére, az új munkásokat pedig csak egy évi elméleti és gyakorlati képzés után bocsátják rendszeres munkára a gépek mellé. ugynevezett betanított munkások tehát már nem dolgozhatnak a gyárban.

az üzem területén két éve létesített iparitanuló iskolából jövőre már kikerül az ezredik fonó-~~illetve~~ szövőszakmunkás. valamennyien korszerű feltételek között, szakképzett mérnökök, tanárok irányításával sajátítják el a szakmai ismereteket. az ipari tanulók részére ebben az évben elkészül a modern diák-kollégium, amelyre mintegy ötven millió forintot költenek. variátorokkal berendezett, négyágyas tanulószobák állnak majd a tanulók rendelkezésére./mti/

--

10.04/a 10⁴⁰P₁₀

- 18 -

bb. 32. hat-hétszáz mázsa takarmány egy holdról

vid/kz/sk/a/-cz

1965. október 14.

a délkeletdunántúli mezőgazdasági kísérleti intézet kutatási eredményeit hasznosítva az idén mintegy 30 baranyai termelőszövetkezet takarított be három takarmánytermést ugyanarról a területről. a májusban és júniusban lekaszált őszi vetésű takarmánykeverék helyére napraforgós kukoricát, borsós napraforgót vagy szudánifüves napraforgót vetettek. ezt július második felében kaszálták, s helyére ismét napraforgós kukorica, illetve mustáros napraforgó került. az utóbbit ezekben a napokban kezdték vágni, s a tapasztalat szerint az év elejétől megközelítően 600-700 mázsa kitűnő minőségű, magas fehérje-tartalmu takarmányt nyertek az említett módon hasznosított terület minden holdjáról. az országos adatok szerint egy szarvasmarha évi takarmányszükségletét 1,5-2 holdnyi terület fedezi. az új módszerrel a baranyai termelőszövetkezetek 0.7 hold termésével tartanak el egy-egy szarvasmarhát./mti/

--

bb. 35. csaknem 8 000 középiskolás diák komárom megyében

vid/j/a/fm

1965. október 14.

Komárom megyében elkészült a statisztika arról, hogyan alakult az új tanévben a középiskolások aránya. a megye 18 középiskolájába a tavalyinál félezerrel többen, csaknem nyolcezren járnak a nappali tagozatra. a tanulók 30 százaléka elsőosztályos. a megyében 29 fajta gimnázium, szakközépiskola, illetve technikum működik. tovább fejlődött a mind népszerűbb szakközépiskolai hálózat. az ezekben az osztályokban tanuló fiatalok száma a tavalyinak kétszerese, és túlhaladja már az ezret. esztergomban hatféle szakmát sajátítanak el. jól beváltak a tatabányai, a komáromi, a nyergesújfalu és a bábolnai szakközépiskolák is. a tatabányai Árpád gimnáziumban az idén nyitották meg az első szakközépiskolai osztályokat. az egyikben rendelőintézeti asszisztensi oklevelet szerezhetnek az érettségi bizonyítvánnyal együtt a fiatalok. a négy év alatt kétezer órát töltenek majd gyakorlati munkával. másfél évig az iskolában erre a célra berendezett, ugynevezett demonstrációs teremben tanulnak. itt az elméleti órákat orvosok, a gyakorlati képzést asszisztensek tartják. azután rendelőintézetekben, körzeti rendelőekben ismerkednek meg a tudnivalókkal. a másik szakközépiskolai osztályban autószerelő és gépjármű-villamossági ismereteket sajátítanak el a tanulók./mti/

--

10.05/a 10⁴⁰P₁₀

- 19 -

bb 36. négyféle képzési forma, 52 000 hallgató - előkészületek a mezőgazdasági felnőtt-oktatás új tanévére

1 ie-lm kz

1965. október 14.

az előzetes tervek szerint 52 000 felnőtt mezőgazdasági dolgozó vesz részt 1965-66-ban szakmai oktatásban. közülük 32 000-en - akik az idén kezdik meg tanulmányaikat - új képzési rendszerben tanulnak. az új képzési rendszer különböző fokozatu oktatási formákat vezet be és mind ezzel, mind a tananyag korszerűsítésével jobban figyelembe veszi a mezőgazdasági nagyüzemek tényleges szakember -szükségletét.

az immár hagyományos, de most szintén új alapokra helyezett szakmunkásképző tanfolyamoknak 26 000 hallgatójuk lesz. az első évesek száma mindössze 6000, mert most már a mezőgazdasági szakmunkásképzéshez is szükséges a nyolc osztályos általános iskolai végzettség. azoknak, akik ezzel nem rendelkeznek, a természettudományi tárgyakból előkészítő tanfolyamot rendeznek. az idén ezeken több mint 10 000-en vesznek részt.

a mezőgazdaságban eddig csak a traktorvezetésre képeztek betanított munkásokat. most további 30 munkakörre tervezették ki ezt a képzési formát. a jelenlegi szükségletnek megfelelően az idén 8 munkakörben 3000 betanított munkást képeznek, a traktorvezetői tanfolyamokra pedig 12 000 résztvevőt várnak. új oktatási forma a szakmunkások szervezett továbbképzése is, amelynek során szakmájuk egyik szűkebb szakterületének speciális ismereteit sajátítják el. az idén 9féle szakon összesen 500 szakmunkást képeznek tovább.

a mezőgazdasági felnőtt-oktatásban résztvevők 52 000-es száma csak azokra vonatkozik, akiknek teljes képzési költségét és - munkaidőben tartott tanfolyam esetén - keresettéért az állami költségvetésből fedezik. az 1965-66-os tanévben a földművelésügyi tárca több mint 80 millió forintot fordít erre. betanított munkás- és szakmunkás-továbbképző tanfolyamokat azonban egyes mezőgazdasági üzemek saját költségükön is szerveznek.

a mezőgazdasági dolgozók szakoktatási éve az őszi munkák befejezése után, november végén kezdődik. addigra elkészül az új, kísérleti tantervek nagyrésze is. az új tankönyvek írását a gyakorlati tapasztalatok figyelembe vételével jövőre kezdik meg./mti/

--

10.10/a 10 25 Pnc

- 20 -

mg

bb 37. a belügyminisztérium

lk-lm-cz

1965. október 14.

szervei ndk állampolgár részére tiltott határátlépés előkészületéhez való segítségnyújtás alapos gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezték siegfried urbaszek nyugatnémet állampolgár, wolfsburg-i lakost. a nyomozás folyamataiban van. /mti/

--

bb 38. több mint 120 millió forintból gazdálkodik a 14. kerületi tanács

t hi/tné-lm -cz

1965. október 14.

a 14. kerületi tanács csütörtökön tárgyalta az 1966. évi költségvetési és köztségfejlesztési tervjavaslatát. a tervezet szerint a tanács felügyelete alá tartozó intézmények fenntartására, illetve fejlesztésére a jövő évben a költségvetésben mintegy 120 millió forintot, köztségfejlesztési alapból pedig több mint 6 millió forintot használnak fel. a keretek a gazdálkodás néhány területén magasabbak az ideai előirányzatnál. például az egészségügyi intézmények kiadásainál figyelembe vették, hogy az apáthy istván kórházban 87-fel növekszik az ágyak száma; a gondozóintézeti hálózatban az amerikai uti tbc intézet és a létesítendő tüdőszűrő állomás jelent bővítést; a bölcsődei kiadások az újvidék -téri 40 személyes gyermekintézmény fenntartási költségeivel növekszenek. köztségfejlesztési alapból, amelyben egyébként a lakosság mintegy 2 millió forint értékű társadalmi munkája is benne szerepel, 3500 négyzetméter szilárdburkolatú utat és körülbelül 6000 négyzetméter járdát építenek, iskolatatarozásokra, az oktatásügy fejlesztésére csaknem 1 millió forintot használnak fel./mti-/

--

10.55/a 11 25 Pnc

- 21 -

mg

bb 40. halálos közlekedési balesetek

i fe/gk-lm -cz

1965. október 14.

a 5. kerületben a szent istván köruton egy mozgó 6-os villamosról lelépett benyobszky béláné 74 éves nyugdíjas, budapesti lakos. a szerencsétlen asszony a kocsikerekei alá került, s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítás közben a mentőautóban meghalt.

egerben egy eddig még ismeretlen gépkocsivezető járművel elütötte a kerékpározó kovács györgy 9 éves egri iskolai tanulót, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a lelkiismeretlen gépkocsivezető segélynyújtás nélkül továbbhajtott. a gázoló gépkocsivezető elfogására a rendőrség megindította a nyomozást.

nagykanizsán magyar katalin 2 éves kislány felügyelet nélkül tartózkodott az utcán és egy tehergépkocsi elütötte. a szerencsétlen gyermek a helyszínen meghalt.

zalahaláp község határában horváth józsef 33 éves segédmunkás, zalahalápi lakos erősen ittas állapotban egy dömpert elé lépett, amely elütötte. horváth olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

abony határában jáger jános 64 éves tsz-tag, abonyi lakos kerékpárjával jelzés nélkül, féktávolságon belül egy személygépkocsi elé kanyarodott, amely elütötte. az idős ember kórházba szállítás után meghalt.

a szentgotthárd és apátistvánfalva közötti útvonalon dancsecs ferenc 39 éves gyári munkás, szentgotthárdi lakos egy pótkocsis vontatóról leesett, a kerekek alá került, s olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.
xx xx

a mecseki ércbánya vállalat 3-as számú üzemi vántus istván 26 éves csillás és két munkatársa egy ércvel megrakott csillét tolt, amely felborult. vántus olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy sérülésébe a helyszínen belehalt. a baleset okának megállapítására megindult a vizsgálat./mti/

12.10/a Pnc

- 22 -

MW

bb. 41. megkezdődött a 35. tbc-és tüdőgyógyász nagygyűlés

t/ms/hné/a/-cz

1965. október 14.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián megkezdődött az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete korányi frigyos tbc-és tüdőgyógyász szakcsoportjának 35. nagygyűlése. a magyar tüdőgyógyászok háromnapos tanácskozására tíz országból külföldi vendégek is érkeztek, akik közül többen előadásokat is részt vesznek a kongresszus munkájában.

a nagygyűlést dr. barát irén, a korányi tbc-intézet főorvosa, a szakcsoport elnöke nyitotta meg. a napirend első pontjaként került sor az idei korányi emlékérem átadására. ezt a nagy tudományos elismerést jelentő emlékérmel az idei dr. miskovits gusztáv professzor, a budapesti orvostudományi egyetem tüdőgyógyászati klinikájának vezetője kapta, kiemelkedő tudományos és gyógyító munkásságáért.

az idei nagygyűlés két fő témát vitat meg. csütörtökön a tbc késői gyógyeredményei szerepeltek a tanácskozás napirendjén. a bevezető referátumok öt év távlatában összegezték a gyógyító munka eredményeit heves, veszprém és somogy megyében, valamint több budapesti kerületben. a hatalmas anyag összegyűjtését és feldolgozását a kórház-gondozónálzat tette lehetővé. a referátumok és a hozzájuk csatlakozó előadások rámutattak, hogy az új nagyhatású gyógyszerek és eljárások, valamint műtétek lehetővé teszik a tbc-s betegek tartós gyógyulását és a tbc ma már késői, előrehaladott stádiumában is gyógyítható. az előadók beszámoltak a tüdőn kívüli tbc gyógyítási lehetőségeiről, késői gyógyeredményeiről is, a késői gyógyeredmények elemzése feltárja az orvosi szemlélet és gyógyító munka eredményeit és kudarcait, s ezzel irányt szab a további munkának.

pénteken a kongresszus másik fő témájáról, a mellkasi diagnosztika fejlődéséről hangzanak el előadások. a légzés-funkció korszerű vizsgálati módszereiről és ezek diagnosztikai jelentőségéről kívül szó lesz a mellkasi tüdőzés, a röntgen-és a szövettani vizsgálatok, a laboratóriumi diagnosztika számos új módszeréről, eszközéről.

a kongresszus szombaton szabadon választott témájú előadásokkal végződik. többek között nagy figyelmet szentelnek a tuberkulotikus betegek olyan egyéb betegségeinek, amelyek a tuberkulózis lefolyását is befolyásolják, ezért kezelésük elősegíti a tuberkulózis gyógyítását is./mti/

12.20/a Pnc

- 23 -

MW

bb.39. baráti találkozó a bulgáriai kossuth muzeum igazgatójának tiszteletére

t. áe/hné-lm -cz

1965. október 14.

ivan popovszki, a bulgáriai kolarovgrad kossuth muzeumának igazgatója magyarországi tanulmányútja során csütörtökön baráti összejövetelen találkozott a budapesti muzeumok vezetőivel, történészekkel, újságírókkal a bolgár kultúra helyiségében. a vendég beszámolt a vezetése alatt álló kossuth muzeum működéséről, a két nép történelmi kapcsolatainak bulgáriai emlékeiről és ápolásának kultuszáról. a találkozó szívélyes légkörben zajlott le./mti/

bb.42. finn újságíródelegáció magyarországi látogatása

tné/ n zs

1965. október 14.

a külügyminisztérium sajtóosztályának meghívására október 4-től 14-ig finn újságíródelegáció tartózkodott hazánkban. a küldöttség tagja volt sorvali pentti, a suomenmaa főszerkesztője, raatikainen erkki, a suomen sosialidemokraatti helyettes főszerkesztője, ruotsalainen jouko, az uusi suomi szerkesztőségi főnöke és mäntykoski [redacted] jorma, a kansan uutiset szerkesztőségi titkára.

a finn újságírókat fogadta kállai gyula, a kormány elnöke és válaszolt kérdéseikre. a küldöttség tagjai itt tartózkodásuk során találkoztak és beszélgetést folytattak mód péterrel, a külügyminiszter első helyettesével, hont jánossal, a földművelésügyi miniszter első helyettesével, dr. bognár józseffel, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökével, sarlós istvánnal, a fővárosi tanács vb elnökével, ortutay gyula professzorral, a tit elnökével, a magyar-finn kulturális vegyes bizottság magyar elnökével és vajda imre professzorral, a magyar közgazdasági társaság elnökével.

a küldöttség tagjai ellátogattak dunaujvárosba, pécsre és a balaton környékére. megtekintettek több üzemet, látogatást tettek az mti székházában, valamint az eötvös loránd tudományegyetem finn-ugor tanszékén./mti/

bb.44. fagykár érte a másodvetéseket

vid/kz/sk n cz

1965. október 14.

a napsütéses szeptember és október kedvező időjárási lehetőségeit kinasználva a közép-tisza-vidék sok szövetkezeti gazdasága az ismételt vetések révén kétszer-háromszor takarított be termést egy-egy tábláról. az utóbbi napokban hirtelen hidegre fordult időjárás még mindig körülbelül 2000-3000 hold másodvetésű konyhakerti növényt és több ezer holdnyi sülőkukoricát talált kint a földeken. a hajnali fagyok, különösen a szerdáról csütörtökre virradó éjszaka, alaposan megtépázták a zsenge növényeket: megfagyott a paprika, a paradicsom és a zöldbab, a fiatal sülőkukoricák leveleit megcsipte a dér, a szövetkezeti gazdaságokban azonnal hozzákezdtek az első fagyhullámtól megmenekült értékes zöldségfélék gyors betakarításához./mti/

13.05/a 13.05/a

- 24 -

bb. 43. időjárásjelentés

tné/a

1965. október 14.

a meteorológiai intézet jelenti október 14-én 12.40 órakor:

a hideg idő tovább tart

szárazföldünk nagy részén kevés a felhő, jobbra csendes, a reggeli órákban többfelé páras, ködös idő. csupán európa északi, északkeleti területeiről, a brit szigetekről és az ináriai félszigetről jelentenek változékonyabb, szeles, csapadékos időjárást. hőmérsékleti szempontból kontinensünk nyugati és keleti fele között éles ellentét alakult ki. míg dél-skandináviában tegnap a hőmérséklet napi csúcscértékei 3-4 fokkal magasabbak, addig a fekete-tenger térségében 6-8 fokkal alacsonyabbak voltak az elmúlt évek átlagánál.

hazánk felett tegnap derült volt az ég. országszerte 7-10 órán át sütött a nap. eső sehol sem esett. a hőmérséklet napközben 11-15 fokig emelkedett, az éjszaka folyamán szeszélyes területi eloszlásban mínusz 4, plusz 3 fokig süllyedt. ma a reggeli órákban miskolc és szentgotthárd környékéről ködöt jelentettek, a délelőtti folyamán folytatódott a csendes, napos, de hűvös idő. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 7 fok volt, 4.7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, gyengén süllyedő irányzatú. várható időjárás péntek estig: kevés felhő, eső nem lesz. erős reggeli párásság, többfelé, elsősorban a nyugati és északi megyékben lassan muló köd. gyenge, napközben időnkint kissé élénkebb szél. tovább tart az erős éjszakai lehülés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 13-18 fok között, az erősen ködös területeken 10 fok körül.

a duna vízállása 213 centiméter./mti/

-.-

13.10/a 13.10/a

- 25 -

bb.45. október végén rendezik az idei kürschák matematikai versenyt

i ms/tné n zs 1965. október 14.

a bólyai jános matematikai társulat az idei kürschák józsef matematikai tanulmányversenyt október 30-án, szombaton délután rendezik az ország 15 városában. a budapesti versenyt az eötvös Loránd tudományegyetemen /viii. muzeum körút 6-8/ bonyolítják le./mti/

..

bb.46. előkészítő tanfolyam egyetemi felvételre

i ms/tné n zs 1965. október 14.

a budapesti orvostudományi egyetemen november 10-ig lehet jelentkezni a jövő évi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamra. a jelentkezéshez szükséges nyomtatvány az egyetem portáján /budapest viii. üllői út 26/ kapható./mti/

..

bb.47. diplomát és ezüstérmet nyert

i tf/sk n fm 1965. október 14.

rómában a budapesti képzőművészeti főiskola három festő-szakos növendéke: brokés ágnes, márttha lászló és vagyóczky károly. mindegyikük hetedéves növendék. összesen öt olajfestménnyel és öt sokszorosított grafikával vettek részt a képzőművészeti főiskolák és akadémiák világkiállításán, amelyet minden esztendőben megrendeznek az ország fővárosában népes nemzetközi mezőnyben. az idei - szeptemberben tartott s egyébként sorrendben a hatodik - képzőművészeti seregszemlére is mind az öt világrészből több száz alkotást küldtek fiatal művészek, akik között magyar főiskolások most második alkalommal mutatták be munkáikat./mti/

..

bb.48. Le corbusier- emlékkiállítás győrtött

vid/j n fm 1965. október 14.

a győri kislelődy károly megyei könyvtár elnöcsarnokában kiállítást rendeztek a nemrég elhunyt nagy építőművész, Le corbusier emlékezetére. a kiállítás a megyei könyvtár rendezésére álló, Le corbusier munkásságát méltató könyvek és folyóiratok bemutatásával tájékoztatja a látogatókat a nagy építész életútjáról, alkotásairól és művészi törekvéseiről./mti/

14.00/-n

.. - 26 -

me

bb. 49. a mezőkovácsházi járás problémáit vitatták meg a békés megyei országgyűlési képviselők

vid/j/a/fm 1965. október 14.

a békés megyei országgyűlési képviselők csütörtökön ülést tartottak mezőkovácsházán, a járási tanács nagytér-
mében. meghallgatták győri imre járási vb elnök tájékoztató-
ját békés megye legnagyobb mezőgazdasági járásának helyzeté-
ről. örömmel hallották a felvilágosítást, hogy a járás ter-
melőszövetkezetei kiváló eredményeket értek el az utóbbi
években. szépen gyarapodott nemcsak a közös vagyon, de
az egy tagra jutó kereset is. a legnagyobb gond az egész-
ségügy ellátottság és a tanyavilág gyermekeinek megfelelő
oktatása. a felszabadulás óta négy középiskola nyílt a járás-
ban, évente ezernél több diák tanulhat s a tanyavilágból
bejárók kollégiumi ellátásban részesülnek. a tanulás irán-
ti érdeklődés azonban sokkal nagyobb ebben a gazdag járás-
ban.

az orvosellátás elég szegényes, fogorvosuk például mind-
össze egy van, gyermekszakorvos egy sem, nyolc községben nincs
gyógyszertár, a képviselők segítségét mindenekelőtt az ok-
tatás és egészségügyi hálózat fejlesztéséhez kérik.

a képviselők délután ellátogattak a három nemzetiség-
lakta battonyára, itt a község és a termelőszövetkezetek
vezetőivel tanácskoztak a falu életéről./mti/

..

bb.50. a máv kérése: szervezzenek bármikor mozgósítható
rakonóbrigádokat az üzemek, tsz-ek és az állami gazdaságok

i hbj/hné n vg 1965. október 14.

a máv megállapítása szerint többszáz üzem, termelőszövet-
kezet és állami gazdaság október 1-től október 10-ig a címükre
küldött vasúti kocsi 30-60 százalékát késve rakta ki. emiatt
büntetésként nagy összegeket fizetnek, csak néhány példát említve:
a budapesti vegyiművek 2. számú üzemegysége 12.964, a tüker 26-os
számú telepe 20.088, a dorogi briket-termelő és széndusító
vállalat 7822, a rákospalotai növényolajipari és mosószergyártó
vállalat 16.772, a filzfői gyártelep 25.388, a felsőzsolcai beton-
elemgyár 13.872 forintot. még hosszan lehetne sorolni azoknak az
üzemeknek a névsorát, amelyek késedelmes kirakás miatt több tízezer
forintnyi, úgynevezett kocsiállás-pénzt kénytelenek átutalni a
nemzeti banknak.

/folyt.köv./
14.12/-na

- 27 -

14.12.20

me

bb.50./ a máv kérése:...1.folyt./n

ahhoz, hogy a máv megoldhassa nagy szállítási feladatait, a vasut a maga részéről megteszi a szükséges intézkedéseket, igyekszik több irányvonalat szervezni, még jobban együttműködik az autóközlekedéssel, hogy 50 kilométeren belül néhány áruféleséget - cukrot, lisztet, stb. - tefu-kocsik szállítsanak. elengedhetetlen azonban 15.000 vagon vasárnapi kirakása.

a tapasztalat az, hogy elsősorban a közép- és kisüzemeknél, a tsz-eknél és az állami gazdaságoknál mutatkoznak zökkenők. ezért kéri a máv a közép- és kisüzemeket, hogy szervezzenek olyan brigádokat, amelyek bármikor, tehát még vasárnap délután és vasárnap este is készenlétben állnak. a tsz-eket pedig arra kéri, gondoskodjanak arról, hogy a vagonok érkezéséről a vasut eljuttathassa az értesítést a termelőszövetkezet vezetőihez.

a múlt heti tapasztalat szerint a nagykereskedelem sem készült fel az érkező áruk fogadására. emiatt az autóközlekedés nem tudta az állomásokról a raktárakba juttatni az árut, s 8-10-13 óra hosszat álltak rakodtan a kocsik az állomásokon, elsősorban a fedett kocsik, amelyekre a legnagyobb szükség van ezekben a napokban a mezőgazdasági termékek szállításánál. a kereskedelmi vállalatoknak is meg kell tehát oldaniuk a vasárnapi áruátvételt./mti/
14.17/-nn

bb.51. a mahart közleménye

k/hbj n vg 1965. október 14.

a mahart közli, hogy október 18-tól budapestről mohácsra hétfőn, szerdán és szombaton 12 órakor, míg mohácsról budapestre hétfőn, kedden és csütörtökön 10 órakor indul személyhajó.

közli továbbá, hogy a budapesti sétajárat október 18-tól kezdődőleg további intézkedésig csak szombaton és vasárnap közlekedik./mti/

14.40/a

1502 zel.

- 28 -

bb.52. megkezdődött a mtesz idei legnépesebb konferenciája - több mint 600 hazai és külföldi szakember tanácskozik az anyagmozgatás időszerű kérdéseiről

t tz/gk n vg 1965. október 14.

zsufolásig telt meg csütörtök délelőtt a technika házának hatalmas vetítőterme: csaknem 500 hazai és körülbelül 120 külföldi - angol, bolgár, csehszlovák, francia, lengyel, ndk-beli, nyugatnémet, olasz és svéd -szakember gyülekezett össze a iv. országos anyagmozgatási konferencián. ez a tanácskozás egyébként nemcsak résztvevőinek, hanem szervezőinek száma szerint is egyike az idei legnépesebb mtesz-konferenciáknak. rendezésében a gépipari, az agrártudományi, az építéstudományi, a közlekedéstudományi, az élelmiszeripari, a kémiai, a bányászati és kohászati, a papir- és nyomdaipari, valamint a textilipari tudományos egyesületek, továbbá az országos műszaki fejlesztési bizottság, az áruraktározási és helyiséggazdálkodási hivatal, valamint a belkereskedelmi fejlesztési bizottság vett részt.

a konferencia résztvevőit dr. varga józsef egyetemi tanár, a gépipari tudományos egyesület elnöke üdvözölte, majd dr. osztrovski györgy, a magyar tudományos akadémiai levelező tagja, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese vázolta fel az anyagmozgatás korszerűsítésének legfontosabb kérdéseit.

azzal a követelménnyel szemben - mondotta többek közt - hogy a termelés növekedése kétharmad részben a termelékenység, növekedésének minden százalékát a segéd munkások, tehát az anyagmozgatók létszámának 0.5-0.7 százalékos növekedése kísérte. a segéd munkások létszáma kétszer olyan gyorsan nő, mint a szakmunkásoké. az ipari termékek „átfutási ideje, lassu: a gépiparban egy óra megmunkálási normaidőre többszáz óra tartózkodási, - tehát főleg elfelelt és mozgatási - idő jut.

négy és félmillió kereső közül körülbelül egymillió foglalkozik anyagmozgatással, ebből 400 000 az iparban, 450 000 a mezőgazdaságban. köztük is egyre több lesz az öreg, mert a fiatalok erre a munkára nemigen vállalkoznak. a gépesítést viszont számos tényező nehezíti. ilyen például a raktárhelyzet. körülbelül ötezer 200 négyzetméternél kisebb és számos 200-1000 négyzetméter területű raktárunk gépesítése nehézkes és nagyrészt gazdaságtalan feladat lenne. pedig a gépesítéssel lehetővé váló magas rakodás egymagában körülbelül másfél millió köbméterrel növelné meg a rakodóteret, amihez más módon több mint egymilliárd forint beruházás volna szükséges.

/folyt.köv./

14.45/a

1506 zel.

- 29 -

↑ növekedéséből származzék, az utóbbi néhány évben ipari termelésünk

bb.52./ megkezdődött a mtesz...1. folyt./ n

az anyagmozgatás korszerűsítésére a kormányzat már egész sor intézkedést tett és a gazdasági bizottság is két határozatban foglalkozott a kérdéssel. két központi intézmény feladata az anyagmozgatás korszerűsítése: az anyagmozgatási és csomagolás-technikai intézeté, valamint az intranszmas magyar-bolgár intézményé. az idén külön hitelkonstrukciót dolgoztak ki az anyagmozgatás korszerűsítésének támogatására. ebben a keretben már 300 millió forint áll rendelkezésre, s ennek körülbelül harmadát már ki is utalták. az omfb számos tanulmányt dolgoztatott ki e kérdésben. kiderült, hogy évente körülbelül egymilliárd forint értékű anyagmozgató gépre, berendezésre volna szükség. ennek az igénynek a teljesítéséhez azonban ésszerűen koncentrálni kellene ezeknek a berendezéseknek jelenleg rendkívül szétforgácsoltan, csak nem 130 gyárban folyó előállítását is.

a nehézségek megoldásához, az anyagmozgatás korszerűsítéséhez kell segítséget adnia a most megkezdődött konferenciának is. az itt kialakult álláspontokat - fejezte be szavait dr. osztrovszki györgy - az új gazdasági mechanizmus kimunkálása közben is hasznosítani fogják.

ezután megkezdődött a szakmai tanácskozás. három nap alatt két szekcióban összesen körülbelül negyven előadás hangzik el, amelyeknek hozzávetőleg a felét külföldi szakemberek tartják./mti/

14.52/-n

.-.

bb.54. nyolcvan vasuti szerelvényre való bazalt egyetlen robbantással

vid/lk n ki

1965. október 14.

csütörtökön az uzsai bazalthegyen a veszprém megyei kőbánya vállalat üzemében az év egyik legsikeresebb nagyrobbantását hajtották végre, amelynek során 10-15 emeletnyi magasságból hatalmas bazalttömbök zuhantak a bányaudvarra. a nagy porfelhőt kavaró ritka erejű robbantáshoz pontosan negyvenkét mázsa paxitot használtak fel. a töltetek telepítése jól sikerült, mert az elektromos gyújtású robbantással mintegy ötven ezer tonnányi bazaltot nyertek.

ez a mennyiség nyolcvan vasuti szerelvényt tölt majd meg. feldolgozása - a kő tisztítása, zuzása, osztályozása - többhetes munkát ad az üzem dolgozóinak. az apróra tört bazaltot ut- és vasútépítkezéseknél használják fel./mti/

.-.

bb.55. süritik a mustot

vid/lk n ki

1965. október 14.

a kecskeméti konzervgyárban csütörtökön megkezdték a must süritését. a tervek szerint mintegy ezeröttszáz vagon mustot süritenek./mti/

.-.

14.55/a

- 30 -

1521 Zoli

bb.53. nemzetközi tanácskozás a szputnyikok megfigyelésének eredményeiről

t tz/gk n vg

1965. október 14.

csütörtök reggel a technika házában négy napos nemzetközi tudományos konferencia kezdődött a mesterséges holdak megfigyelése útján nyerhető tudományos eredményekről. ez a tanácskozás, amelyet a szocialista országok tudományos akadémiái együttműködésének keretében a magyar tudományos akadémia rendezett, a leningrádi, moszkvai és rigai konferenciák után az első, amelyet a szovjetunió határain kívül tartanak.

a konferencia hivatalos résztvevői a szocialista országokban működő szputnyikmegfigyelő állomások képviselői. ilyen minőségben 53 szakember jelent meg a konferencián, magát a szovjetuniót 21 tagú küldöttség képviseli. ezenkívül megfigyelői minőségben csatlakozni kívánó egyes nyugati - amerikai, finn, francia, holland, olasz és svéd - mesterséges holdmegfigyelő állomások vezetői is.

a konferencia résztvevőit dr. bognár géza akadémikus, mint a magyar űrkutatási bizottság elnöke és detre lászló, a magyar tudományos akadémia csillagász bizottságának elnöke üdvözölte, majd a.g. maszjevics moszkvai professzornő, a szovjet tudományos akadémia csillagászati tanácsának alelnöke nyitotta meg a tanácskozást.

csütörtök délelőtt a nemzetközi együttműködésben részt vevő országok küldöttségeinek vezetői számoltak be ideai eredményeikről, és üdvözölték a konferenciát a nyugati megfigyelők is. az olaszok például elmondották, hogy ebben az évben sikerült megfigyelniük, sőt fényképfelvételen meg is örökíteniük egy mesterséges hold pusztulását. ez a szerencsés véletlen az érdekességen túl számos értékes, az űrkutatásban is hasznosítható adatot szolgáltatott az „űrkatasztrófa”, lefolyásának körülményeiről.

csütörtök délután, valamint péntek délelőtt a magyar kezdeményezés alapján megalakult interobs nemzetközi megfigyelési programon belül - elsősorban a légkör szerkezetéről - szerzett új ismereteket tárják fel. ezenkívül a konferencia napirendjén szerepelnek többek között a kozmikus geodéziával és asztrometriával összefüggő kérdések is.

vasárnap a konferencia baján folytatja munkáját, amikor is a szakemberek a csillagvizsgáló intézetben a megfigyelő műszerekről és a mesterséges holdak megfigyelésének különböző alkalmazási lehetőségeiről cserélik ki nézeteiket./mti/

15.12/n

.-.

1520 Zoli

- 31 -

bb.56. bővítik az „erdei hus,, választékát - gomba-ankét a technika házában

t ie/n kz

1965. október 14.

a gomba fogyasztásáról, vendéglátóipari felhasználásáról rendezett ankétot csütörtökön a technika házában az országos erdészeti egyesület, az erdei termék vállalat vezetői, élelmiszer-vegyészek, konzerv- és vendéglátóipari szakemberek sokoldalúan ismertették előadásaikban az erdei gomba táplálkozásélettani jelentőségét és széleskörű feldolgozási lehetőségeit.

magyarország erdeiből évente mintegy kétmillió kilogramm gombát gyűjtenek be, - jóval kevesebbet, mint amennyit lehetne. pedig a magyar gomba, a kedvező klimatikus adottságok következtében, különösen jó aromájú, kellemes zamatu. ezt bizonyítja az is, hogy 18- közöttük több tengerentúli - ország is vásárol belőle, de exportunk még nagyobb lehetne, ha javulna a válogatás, feldolgozás, csomagolás minősége.

erőteljesen növelni kellene a hazai fogyasztást is - hangsúlyozták az előadók, felszólalók -, márcsak azért is, mert a gombában lévő fehérje biológiai értéke megközelíti az állati fehérjék értékét, nemhiába nevezik a gombát „erdei hus,,-nak is. egyéb tápanyagait illetően a szakmai vélemények még eltérőek, de vitamint-tartalmát már egyértelműen kimutatták. főként a vendéglátóiparban kaphatna a gomba az eddiginél nagyobb szerepet, emellett szól az is, hogy a magyar konyha fűszereinek hatására még jobban érvényesülnek a gomba íz- és zamatanyagai.

az ankéton ismertették a gombafogyasztás növelését, választékának bővítését szolgáló terveket: az állandó minőségű gomba-keverékek forgalomba hozatalát, a porított és más módon tartósított gombák változatosabb feldolgozását és a gombakonzervek gyártását./mti/

..

bb.59. korszerű szennyvizderítő telep készült el a borsod megyei encs községben

vid/lk n ki

1965. október 14.

a borsod megyei encs község az elmúlt években több középülettel gazdagodott. ezek az új létesítmények szükségessé tették szennyviztisztító építését. a munkákra több mint 6 millió forintot fordítottak. csaknem két kilométer hosszú főgyűjtő csatornát fektettek le és kisméretű szennyvizderítő művet építettek. az új derítőmű - amelynek segítségével egyelőre napi száz köbméter szennyvizet tisztítanak meg - elkészült és csütörtökön megkezdték üzemi próbáit. a derítőt úgy építették, hogy később bővíthessék./mti/

15.32/-n

..

15,49/m

-32-

1603 l.ell

bb 57. befejeződött a 3. magyar belgyógyász kongresszus

t ms/tm szb zs

1965. október 14.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián véget ért a 3. magyar belgyógyász kongresszus. a magyar és külföldi szakemberek négynapos tanácskozása egyebek között képet adott arról a rendkívül nagy technikai fejlődésről, ami lehetővé teszi az emésztőszervi betegségek pontos diagnózisát. érdekes és sok új tapasztalatot összegező referátumok hangzottak el például a gyomorműtétek utáni panaszokról, a keringés és a felszívódás kapcsolatairól, a hasnyálmirigy daganatairól, a fekélyes vastagbélhurut diagnosztikájának és gyógyításának mai állásáról és más témákról.

a kongresszuson számos új gyógymódot, sebészeti eljárást is ismertettek./mti/

..

bb 58. megkezdődött a pontonok összegyűjtése a tiszán

vid lk szb ki

1965. október 14.

szolnok környékén a tiszán ezekben a napokban háromszáz-háromszázötven kisebb-nagyobb hajót, ladikot vontatnak a teletőlkebe, illetve emelnek partra. megkezdődött a szivattyutelepek tesztelése is. a vízügyi igazgatóság teletőljébe eddig huszonöt telepet vontattak be és hozzáálltak nagyjavításukhoz. tizenegy kikötői pontot vontatnak be a tápéi teletőlkebe. a teherszállító uszályok - amennyiben a gázlók kotrását elvégzik - még a folyón maradnak. az előre markolóhajóval a szolnoki cukorgyárnál medermélyítési munkákat végeznek, majd a tiszamenti vegyiművek magasságában tisztítják meg a folyómedret az iszaptól és a víz különböző hordalékaitól./mti/

..

bb 60. a tanévelőkészítés és kezdés tapasztalatairól tárgyaltak a kerületi oktatási osztályvezetők

t vt/tm szb zs

1965. október 14.

az 1965-66-os tanév előkészítésével és megkezdésével kapcsolatos tapasztalatokról tárgyaltak csütörtökön a hűvösvölgyi nevelőotthonban tartott értekezleten a budapesti kerületi oktatási osztályvezetők. a tanácskozáson, - amelyen jelen volt hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, és a művelődésügyi minisztérium, a kisz. az uttorószövetség és a nőtanács több képviselője, - egyebek között megállapították, hogy sok, az idén tanköteles korba lépő gyerek beiratását a szülők elmulasztották. ez főként a pedagógusok beosztásánál, az első osztályosok szervezésénél okoz problémákat.

/folyt.köv./

15.55/- szb

-33-

1605 l.ell

bb 60. /a tanévelőkészítés és... 1. folyt./- szb

a tapasztalatok szerint nem minden szülő tesz eleget annak a rendelkezésnek, amelynek értelmében a lakása szerint körzeti- leg illetékes általános iskolába köteles gyermekét beíratni. emiatt több kerületben még a tanév első napjaiban is csoporto- san helyezgettek át tanulókat egyik iskolából a másikba. a fővá- rosban egyébként több iskola-körzetet módosítottak. jórészt en- nek következtében fordult elő, hogy egyes iskolák máshová írá- nyítottak olyan gyerekeket, akiknek bátyjuk, nővérük odajár. ezen a helytelen, a szülőknek sok bosszúságot okozó gyakorlaton a jövőben változtatnak.

a középiskolai felvételek fennakadás nélkül zajlottak le, minden középiskolába jelentkezőt fiatalit megfelelően el tudtak helyezni.

bejelentették, hogy míg korábban a fővárosban 562 óvodai, illetve általános- és középiskolai szakmai munkaközösség műkö- dött, a mostani tanévben ezek száma meghaladja a hatszázat. nyo- matékosan felhívták a pedagógusok figyelmét arra, hogy az álta- lános iskolai rendezvényeket este 9-ig, a középiskoláikat pedig 11 óráig feltétlenül be kell fejezni. /mti/

--

bb 62. rostocki vendégek debrecenben

vid j szb fm

1965. október 14.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a rostocki tudományegyetem közötti együttműködési megállapodás alapján két német vendég érkezett debrecenbe. dr. l. spannhof profesz- szor, a rostocki tudományegyetem állattani intézetének veze- tője és dr. g. sietmann docens, a rostocki tudományegyetem ma- tematikai szakmetodikusa előadásokat tart debrecenben. a német vendégek ezenkívül megbeszéléseket folytatnak egyetemi profesz- szorokkal és intézeteket látogatnak meg. /mti/

--

bb 64. kulturális együttműködés rostock és székesfehérvár között

vid j szb fm

1965. október 14.

kulturális együttműködési egyezményt kötött a két nagymul- tu város: rostock és székesfehérvár. az egyezmény értelmében a rostocki és a székesfehérvári népművelők kölcsönösen ellá- togatnak majd egymáshoz, tanulmányozzák a kulturális munka írá- nyítását, a népművelési módszereket, s megismerkednek a külön- böző kulturális intézményekkel. elsőként a székesfehérváriak lá- togatnak majd el az ndk-ba. /mti/

--

16.00/-n

46062AV

-34-

bb.61. megkezdődtek a vitamin-napok

t ms/tm n zs

1965. október 14.

csütörtökön az országos munkaügyi intézetben megkezdődtek a budapesti vitamin-napok. a háromnapos tudományos konferencián az ételmezéstudomány magyar képviselőin kívül mintegy 80 külföldi szakember is részt vesz. a tanácskozáson főleg a szervezet vitamin- szükségletével, a vitaminok anyagcseréjével, a szervezetre kifejtett védő hatásával, az ételmiszerek vitamintartalmának megőrzésével és a vitaminok takarmányozási jelentőségével foglalkoznak.

dr. tarján róbert professzornak, az országos ételmezés- és táplálkozástudományi intézet igazgatójának üdvözlő szavai után dr. sós józsef professzor, az egészségügyi tudományos tanács elnöke nyitotta meg a vitamin-napokat, majd megkezdődtek a tanács- kozások.

a délelőtti plenáris ülésen j. masek professzor, a prágai ételmezéstudományi intézet igazgatója a felnőttek c-vitamin szük- ségletéről, t. tasev professzor, a bolgár ételmezéstudományi in- tézet vezetője a b-12 vitaminnak állatkísérletekben tapasztalat májvédő hatásáról adott elő. gerlóczy ferenc professzor többéves megfigyelések alapján arról számolt be, hogy vérzékeny gyermekeknél e-vitamin adagolása érvédő hatású, csökkenti a vérzések gyakori- ságát és kiterjedését. a. a. pokroszkij professzor, a moszkvai ételmezéstudományi intézet igazgatója bizonyos táplálkozási elég- telenségek következtében a májszövetben fellépő ferment-károsodá- sokról adott elő. a vitaminoknak az állattenyésztésben játszott szerepével foglalkozott előadásában i. emanuilov bolgár akadémikus és tangl harald professzor.

délután két szekcióban folytatódott a tanácskozás. a konferenciával egyidejűleg kiállítás is nyílt a mezőgazdaság, az ételmiszeripar és a gyógyszeripar termékeiből. /mti/

--

bb.65. kubai oktatási delegáció Magyarországon

k vt/sk n zs

1965. október 14.

az 1964-1965 évi magyar-kubai kulturális munkaterv alapján hazánkba érkezett a kubai közoktatásügyi minisztérium 3 tagú kül- döttsége, élén joaquin melgarejovval, a minisztérium szakoktatási főosztályának vezetőjével. a vendégek közép- és felsőfoku intéz- ményeket, ipari technikumokat látogatnak meg. /mti/

15.52/-n

16,08/m

No 12 2. sz.

-35-

bb.63. két emberölési bűnügyben ítélkezett a zalegerszegi megyei bíróság

vid/j n fm 1965. október 14.

a zalaegerszegi megyei bíróság két emberölési bűnügyben ítélkezett.

a múlt év márciusában kislánya született a most 25 éves farkas jánosné nagykanizsai lakosnak. az asszony ez év júniusában járni tanította a kisgyermekét. a gyermek közben elesett, s az asszony dühében belerugott. a kisgyermek a rugás következtében súlyosan megbetegedett, de a telketlen anya nem vitte orvoshoz. egy hónappal később farkasné ismét súlyosan bántalmazta a gyermeket: kétszer apadlóra vágta és ráadásul belerugott. a szomszédoknak, - akik mentőt hívtak -, farkasné azt mondta, hogy a gyermek kiesett a kiságyból. a tizenöt hónapos kislány a kórházban belehalt sérüléseibe. a boncolásnál kiderült, hogy júniusban, amikor anyja először bántalmazta, szinte minden bordája eltörött és súlyos belső és fejsérüléseket is szenvedett. a megyei bíróság különösen kegyetlen módon elkövetett emberölésben mondta ki bűnösnek farkas jánosné, és ezért tizenkét évi börtönbüntetésre ítélte, továbbá hat évre eltiltotta a közügyektől. az ítélet ellen a vádlott és védője fellebbezett.

ugyancsak emberölésért állt a bíróság előtt szántó jenőné zalaszentjakabi lakos. szántóné ez év március 2-án szülte meg harmadik gyermekét: a kislányt azonban szülés után megfojtotta. a megyei bíróság szándékos emberölésért három évi börtönrre ítélte szántónét. a védő és a vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

..

bb.66. permetezés vadrágás ellen

vid/kz n sk 1965. október 14.

a bátaszéki erdészet bátaapáti, szálkai és gurovicai erdőinek facsemete kertjeiben vegyszeres permetezéssel kísérleteznek a vadrágások elhárítására. petkovich henriknek, az erdészet vezetőjének, elgondolása szerint, permetező keverékcsit készítettek házilag. a szekérre szerelt, keverőkanállal ellátott tartályból agyag-, mész-, véralbumin-keveréket permeteznek elsősorban az apró fenyőcsemetekre. ettől a vegyszertől undorodik a vad, visszatartja a rügyek és a levelek lerágásától. a permetezéses védekezés a kerítések építésével járó sok költségtől mentesíti az erdészetet. /mti/

..

16,15/m

-36-

16.20/16.33

bb 67. szovjet és magyar szakemberek tanácskozása a 400 000 voltos nemzetközi távvezetékéről - tervegyeztetés és konzultáció az erőterv-ben

t szf/gk szb vg

1965. október 14.

magyar és szovjet villamosenergiaipari szakemberek tanácskozása kezdődött csütörtökön budapesten, az erőmű- és hálózat-tervező vállalatnál.

hazánk gyorsan növekvő villamosenergia-fogyasztásának fedezésére, a harmadik ötéves tervben, az együttműködő magyar villamosenergia-rendszer fejlesztésén kívül újabb villamosenergiaimportról is gondoskodni kell. ehhez ismét a szovjetunió segítségét vesszük igénybe. mint ismeretes, néhány évvel ezelőtt már felépült a szovjetunió és Magyarország között a 220 000 volt feszültségű, 250-300 megawatt teljesítmény szállítására képes béke-távvezeték. a harmadik ötéves tervben újabb szovjet-magyar távvezeték építenek, ez 400 000 volt feszültségű lesz és 500-600 megawatt teljesítmény átvitelére teszik alkalmassá. az új távvezeték szovjet szakaszának építési tervein az energoszetyprojekt, a moszkvai villamoshálózat-tervező intézet, a magyar szakasz tervein pedig az erőmű- és hálózat-tervező vállalat dolgozik.

a csütörtökön megkezdett tanácskozás során összeegyeztetik a magyar és a szovjet tervet, ezenkívül megbeszélnek a tervezés további feladatait. a magyar szakemberek első ízben terveznek ilyen nagyfeszültségű vezetékot, a szovjetunióban pedig sok épült már az energoszetyprojekt elgondolásai szerint. ezért a szovjet szakértőcsoport, amelyet sz.sz. rokotyan, az energoszetyprojekt lenin-díjas főmérnöke vezet, tanácsal is szolgál a magyar tervezők munkájához és velük közösen vitatja meg az eddig elkészült terveket. a tervegyeztetés és a konzultáció körülbelül egy hétig tart. /mti/

..

bb 68. elutazott a finn békebizottság elnöke

k di/hné szb zs

1965. október 14.

csütörtökön elutazott budapestre veikko eivind svinhufvud, a finn békebizottság elnöke, aki az országos béketanács meghívására budapesten, valamint borsod, fejér, hajdu és veszprém megyében tíz napig tanulmányozta a magyar békemozgalom tevékenységét. a vendéget a ferihegyi repülőtéren dr. dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára bucsuztatta. /mti/

..

16.20/-n
16.33/16.33

-37-

bb.69. az időjárás kedvező: jó iramban haladnak az őszi munkákkal a kenyérgabonák több mint felét elvetették, befejezték az őszi árpa vetést - a gépállomási traktorok 48 százaléka két műszakban dolgozik - gyorsítani kell a kukorica betakarítását és az őszi mélyszántást

t cs/sk n kz

1965. október 14.

csütörtökön a földművelésügyi minisztériumban izinger pál növénytermesztési főigazgató tájékoztatta a sajtó képviselőit az őszi szántás-vetés és betakarítási munkák helyzetéről és a legsürgetőbb tennivalókról. elmondotta többek között, hogy a szeptember közepén beköszöntött száraz és többnyire enyhe, nap-sütéses időjárás kedvező feltételeket teremtett a legfontosabb őszi munkákra és meggyorsította a 3-4 hetes késésben lévő kapások fejlődését, illetve érését. csupán az október 7-e óta tapasztalt erősebb talajmenti fagyok zavarták meg a meggyorsult érési folyamatot: a hanali derek kényszerérésre „szorítják”, a még nem teljesen érett kukoricákat, károkat okoztak a még kint lévő kertészeti növényekben. a száraz időjárású periódus főleg a dunántúlon kedvezett a munkának és a növényzet fejlődésének: a vetőágy készítésénél sokkal gyorsabban haladnak, jobb minőségű magágyat készítenek, mint az alföldi tájakon, ugyanakkor a talaj tartaléknedvessége gyors és egyenletes kelésre, a vetések erőteljes fejlődésére adott lehetőséget.

a korábbi elmaradásokhoz képest a mezőgazdasági nagyüzemeink jól haladnak az őszi szántás-vetéssel és a növények többségénél a betakarítás üteme is kielégítő. az őszi vetések alá a tervezett területnek 77 százalékat, csaknem 2,5 millió holdat készítettek elő, ami azonban több mint 100.000 holdal elmarad a múlt év hasonló időszakig előkészített terület mögött. a lemaradások felszámolásában mutatkozó jó eredmények elsősorban annak köszönhetők, hogy az erőgépeket teljesebben kihasználják, mint a nyárvégi, őszeleji időszakban. jellemző például, hogy a gépállomási szántó-traktoroknak 48 százaléka dolgozik máris két műszakban, s ugyanúgy a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok erőgépeit is az eddiginél nagyobb számban mozgósítják az éjjeli műszakokra. a korai borsófélék, továbbá a repce és az őszi árpa vetését országsszerte befejezték. az őszi takarmánykeverék vetésével ugyancsak a befejezés előtt tartanak, s kereken 10.000 holddal vetettek többet, mint a múlt év hasonló időszakig. a kenyérgabona-vetésnél még mindig erősen érezhető a kedvezőtlen időjárás okozta két-háromhetes kiesés, ennek ellenére a tervezett 2,378.000 hold kenyérgabonából eddig 1,268.000 holdat elvetettek ami a tervezett terület 53 százaléknak felel meg. a múlt év hasonló időszakában 60,6 százaléknál tartottak országosan.

/folyt.köv./

16,38/m

16.11.2021

38 -

bb.69./ az időjáráskedvező...1. folyt./ n

ahhoz, hogy október végéig mindenütt befejezhessék a kenyérgabona vetését, a termelőüzemeknek tovább kell fokozniok erőfeszítéseiket. viszont nagy a lemaradás az őszi szántásnál: eddig 940.000 holdat készítettek elő a tavasziak alá, s ez több mint 4500 holddal kevesebb a tavaly ilyenkor mért teljesítménynél.

mivel az idén nagy területeken vetnek gabonaféléket gabona-elővetemény után, különös gonddal kell felkészülniök a gazdaságoknak a vetések védelmére. a növényvédő-szerekből nincs hiány. az előirányzott 180 tonna lindánból 170 tonna máris a gazdaságok rendelkezésére áll. a csócsáróló több vidéken megjelent, és várható a fertőzés kiterjedése, tehát a területi védekezésre, a kikelt gabonavetések rendszeres ellenőrzésére már most fel kell készülnünk.

a fővetésű silókukorica 90 százalékat takarították be eddig, ami körülbelül nyolc százalékos lemaradást jelent a múlt év hasonló időszakához képest. a rizs érése elhúzódott, így a termésnek csupán 58 százaléka került szérükre, illetve magtárakba. a burgonyabetakarítással kissé előbbre tartanak a gazdaságok, mint a korábbi években: a tavalyi 298.000 hold helyett, október 10-ig, 304.000 hold termését szedték ki, illetve szállították el. a cukorrépa szedése az utóbbi egy hét alatt meggyorsult, de még mindig csak 47.6 százaléknál tartanak. a gyárak eddig 116.000 vagonot vettek át, ami 36 százaléknak felel meg. a napraforgónál különösen érezhető a vegetáció eltolódása: a termésnek alig felét takarították be.

Legtöbb problémát a kukorica fejlődésének elhúzódása és ebből adódóan a betakarítás késése okozza. a legutóbbi hetek kedvező időjárása csaknem mindenütt javított a helyzeten: a kukoricák zöme elérte a viaszérési fokot, tehát a kukorica minőségével már nagyobb baj nem lesz, viszont annál súlyosabb a betakarítás elmaradása. a legutóbbi összegezés szerint a termőterületnek csupán 11,5 százalékaról szedték le és szállították el a termést, a korábbi években ilyenkor már 35 százalék körül tartottak.

/folyt.köv./

16.46/-n

16.11.2021

-39-

bb.69./ az időjáráskedvező...2. folyt./ n

a szakemberek véleménye az, hogy a késés ellenére most sem szabad éretlenül leszedni a kukoricát, viszont az érett táblák letakarítását most már szélesebbkörű társadalmi összefogással meg kell gyorsítani. szükségesnek látszik, hogy a leszedett kukorica válogatására és tárolására, szükség szerinti szellőztetésre, szárítására a szokottnál is nagyobb gondot fordítsanak.

a műtrágyaellátás általában jobb, mint a korábbi években volt. a foszfor-műtrágya évi „adagjának”, 83 százalékát szállították ki eddig, a nitrogén-műtrágya szállításokkal máris 111 százaléknál tartanak, de káliból és 91 százalék került eddig átadásra. ugyancsak zavartalan a minőségi vetőmagvak kiszállítása is. az igényelt vetőmagvak többsége máris kint van a megyéknél. az országos vetőmagfelügyelőség a buzavetőmag 80 százalékát vizsgálta meg az eddiginél gyorsabb és megbízhatóbb tetrazoliumos vizsgálati módszerrel.

a növénytermesztési tájékoztató után merényi károly, a minisztérium kertészeti főosztályának helyettes vezetője ismertette a szőlő- és a gyümölcszüret kilátásait, illetve eddigi eredményeit. közölte többek között, hogy a szőlő érése még mindig lassú: a homokvidékeken általában 15-17 fokosak a mustok, s a 18 fokot tokajhegyalján is csak a legjobb fekvésű szőlők érték el. éppen ezért a szüret vontatott. bács-kiskun és pest megyében a termésnek 25-30 százalékát szedték le, csongrádban pedig a 30-35 százalékát. a borsodi borvidékeken a szüret még nem kezdődött meg. az ideai almatermést nagymértékben károsította a fusikladiumos fertőzés. a szabolcsi almatermő tájakon például a 17-18 szori permetezéssel sem tudták megakadályozni a termés minőségi romlását és a hozamok csökkenését. az almaszedéssel bács-kiskun és zala megyében körülbelül 70 százaléknál, szabolcsban 50 százalék körül tartanak. az ideai almatermésből eddig 3350 vagonnyit exportáltak./mti/

bb.70. a tudományos ismeretterjesztő társulat vendégeként

vid/j n fm - 1965. október 14.

hazánkban tartózkodik wladislav oleksza, a kassai kelet-szlovák muzeum igazgatója csütörtökön szolnok megyébe látogatott és többek között felkereste a tiszaföldvári néprajzi muzeumot, este pedig előadást tartott szolnokon „magyarok a szlovákiai nemzeti felkelésben”, címmel./mti/

16.55/-n

-40-

1700 Zseli

60.002/1
M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1965. október 14.

bb 72. a minisztertanács ülése

szb la

1965. október 14.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. jóváhagyólag tudomásul vette apró antalnak, a minisztertanács elnökhelyettesének beszámolóját a magyar párt- és kormányküldöttség mongóliai tárgyalásairól.

a honvédelmi miniszter a vezetésével jugoszláviában járt delegáció utjáról, a külkereskedelmi miniszter az olasz külkereskedelmi miniszterrel folytatott tárgyalásáról, a belkereskedelmi miniszter a vezetésével csehszlovákiában járt küldöttség tanulmányutjáról tett jelentést. a kormány a jelentéseket tudomásul vette.

a földművelésügyi- és az igazságügyminiszter közös előterjesztése alapján a kormány úgy határozott, hogy a mezőgazdasági rendeltetésű földek fokozott védelmének és hasznosításának céljából javaslatot tesz az elnöki tanácsnak egyes törvényerejű rendeletek módosítására.

a földművelésügyi miniszter beszámolt a mezőgazdasági munkák menetéről. a minisztertanács a beszámolót tudomásul vette.

az építésügyi miniszter előterjesztése alapján a minisztertanács - a balaton környéke regionális tervének bővítéseként - jóváhagyta hévíz gyógyfürdő és keszthely komplex fejlesztésének irányelveit, majd napi ügyeket tárgyalta. /mti/

.-

-1-

16.45/- szb

1608 Zseli